



# LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

## LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

*Rīgā*

*2013. gada 26. martā*

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Gunārs Kūtris, tiesneši Kaspars Balodis un Sanita Osipova,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Danas Galzones un Lilijas Solovjovas (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējas) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 42/2013),

### **konstatēja:**

**1.** Pieteikuma iesniedzējas lūdz Satversmes tiesu atzīt:

1) Civilprocesa likuma 567. panta trešo daļu, ciktāl tā neparedz tiesu izpildītāja amata atlīdzības segšanu no valsts budžeta gadījumos, kad piedzinējs ir atbrīvots no sprieduma izpildes izdevumu samaksas, par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 107. pantam;

2) Ministru kabineta 2011. gada 30. augusta noteikumu Nr. 670 „Noteikumi par izpildu darbību veikšanai nepieciešamo izdevumu apmēru un to maksāšanas kārtību” (turpmāk – Noteikumi Nr. 670) 8., 9., 10., 11. un 12. punktu par neatbilstošu Satversmes 64. un 105. pantam.

**2.** Civilprocesa likuma 567. panta trešajā daļā ir noteikts:

„Gadījumos, kad piedzinējs ir atbrīvots no sprieduma izpildes izdevumu samaksas, izpildu darbību veikšanai nepieciešamie izdevumi tiek segti no valsts budžeta līdzekļiem.”

Savukārt Noteikumu Nr. 670 8.–12. punktā ir noteikts:

„8. Izpildu lietās, kurās piedzinējs saskaņā ar likumu ir atbrīvots no sprieduma izpildes izdevumu samaksas, izpildu darbību veikšanai nepieciešamos izdevumus Tieslietu ministrija sedz no ministrijai šim mērķim paredzētā finansējuma, reizi mēnesī šajos noteikumos noteiktajā kārtībā un apmērā izmaksājot zvērinātam tiesu izpildītājam kompensāciju par katru zvērināta tiesu izpildītāja iecirkni, kurā tas pastāvīgi veic amata pienākumus.

9. Zvērinātam tiesu izpildītājam izmaksājamās kompensācijas apmēru nosaka atbilstoši zvērināta tiesu izpildītāja darba apjomam, izmantojot šādu formulu:

$$KA = AB \times GK, \text{ kur}$$

KA – kompensācijas apmērs;

AB – atlīdzības bāze;

GK – attiecīgās darba apjoma grupas koeficients.

10. Zvērināta tiesu izpildītāja iecirknim izmaksājamās kompensācijas apmēra atlīdzības bāzi aprēķina, attiecīgajā mēnesī Tieslietu ministrijas budžetā šim mērķim pieejamos valsts budžeta līdzekļus izdalot ar zvērinātu tiesu izpildītāju iecirkņu skaitu.

11. Katram zvērinātam tiesu izpildītājam izmaksājamās kompensācijas noteikšanai piemērojamo darba apjoma grupas koeficientu nosaka šādā kārtībā:

11.1. Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padome atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā iesniegtajiem zvērinātu tiesu izpildītāju statistikas pārskatiem par nolēmumu izpildi iepriekšējā gadā nosaka katra zvērināta tiesu izpildītāja darba apjomu. Darba apjoms tiek noteikts, ņemot vērā pārskata periodā katra iecirkņa lietvedībā saņemto izpildu dokumentu skaitu prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu, mantas konfiskāciju, naudas sodu piedziņu krimināllietās un tiesneša vai tiesas lēmuma izpildi lietās par administratīvajiem pārkāpumiem;

11.2. katru gadu līdz 1. martam Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padome sagatavo un iesniedz Tieslietu ministrijā zvērinātu tiesu izpildītāju iecirkņu sarakstu, sarindojot tos dilstošā secībā, ņemot vērā šo noteikumu 11.1. apakšpunktā minēto izpildu lietu summu proporcionāli katrā iecirknī pārskata periodā izpildei kopā iesniegto izpildu dokumentu skaitam. Ja vairākos iecirkņos ir vienāda minēto izpildu lietu skaita proporcija pret visu izpildu lietā esošo izpildu dokumentu skaitu, sarakstā ar mazāku kārtas numuru iekļaujams tas iecirknis, kuram pārskata periodā ir bijis lielāks izpildu lietu atlikums pārskata perioda sākumā;

11.3. Tieslietu ministrija, aprēķinot katram zvērinātam tiesu izpildītājam izmaksājamās kompensācijas apmēru, šo noteikumu 11.2. apakšpunktā minētajā sarakstā iekļautos iecirkņus iedala trijās grupās, piemērojot katrai no tām noteiktu koeficientu no 0,8 līdz 1,2 saskaņā ar šo noteikumu pielikumu.

12. Par janvāri, februāri un martu kompensācija tiek aprēķināta, ņemot vērā katram zvērināta tiesu izpildītāja iecirknim piemēroto koeficientu iepriekšējā gadā.”

**3.** Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, Satversmes tiesas kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;

- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.<sup>2</sup> panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu kolēģija var atteikties ierosināt lietu, ja pieteikumā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Pieteikumā ir lūgts izvērtēt likuma un Ministru kabineta noteikumu normu atbilstību vairākām Satversmes normām. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. un 3. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu un citu normatīvo aktu atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Pieteikumā vienlaikus apstrīdēta divu normatīvo aktu normu atbilstība Satversmei. Satversmes tiesas likuma 18. panta otrā daļa paredz, ka vairāku normatīvo aktu apstrīdēšana vienā pieteikumā ir pieļaujama gadījumos, kad tiek apstrīdēts normatīvais akts vai tā daļa un uz to pamata izdotās zemāka juridiska spēka tiesību normas. Tomēr Satversmes tiesa ir secinājusi, ka, ņemot vērā Satversmes tiesas procesa ekonomijas principu, atsevišķos gadījumos viena pieteikuma ietvaros var apstrīdēt arī vairākas normas (*sk. Satversmes tiesas 2005. gada 1. jūnija lēmumu par lietas Nr. 2005-13-0106 ierosināšanu*).

Noteikumi Nr. 670 nav izdoti saskaņā ar apstrīdēto Civilprocesa likuma 567. panta trešo daļu, bet gan saskaņā ar šā likuma 567. panta ceturto daļu un 620.<sup>10</sup> panta otro daļu. Tomēr gan Civilprocesa likuma 567. panta trešā daļa, gan Noteikumi Nr. 670 regulē to, kādā apmērā un kārtībā tiek segti izpildu darbību veikšanai nepieciešamie izdevumi gadījumos, kad piedzinējs ir atbrīvots no sprieduma izpildes izdevumu samaksas. Tādējādi starp abu apstrīdēto normatīvo aktu normām pastāv saikne. Līdz ar to ir pieļaujama viena pieteikuma iesniegšana par diviem normatīvajiem aktiem un pieteikums atbilst prasībām, kas ietvertas Satversmes tiesas likuma 18. panta otrajā daļā.

6. Pieteikums iesniegts kā konstitucionālā sūdzība. Satversmes tiesas likuma 19.<sup>2</sup> panta pirmā daļa noteic, ka konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt

ikviena persona, kura uzskata, ka tai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiskā spēka tiesību normai. Savukārt Satversmes tiesas likuma 19.<sup>2</sup> panta sestās daļas 1. punkts prasa pamatot, ka ir aizskartas Satversmē noteiktās pieteikuma iesniedzēja pamattiesības.

Pieteikumā norādīts, ka Pieteikuma iesniedzējas ir zvērinātas tiesu izpildītājas. Līdz ar to pastāv pamatota iespējamība, ka apstrīdētās normas aizskar Pieteikuma iesniedzēju tiesības un viņas ir tiesīgas iesniegt pieteikumu.

7. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.<sup>2</sup> panta otro un ceturto daļu persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai vienīgi gadījumā, ja tā ir izmantojusi visus vispārējos tiesību aizsardzības līdzekļus, vai arī, ja šādu līdzekļu personai nav. Turklāt šādas tiesības persona var izmantot sešu mēnešu laikā pēc – attiecīgi – pēdējās institūcijas nolēmuma spēkā stāšanās vai pamattiesību aizskāruma brīža. Savukārt Satversmes tiesas likuma 19.<sup>2</sup> panta sestās daļas 2. punktā ir noteikts, ka pieteikumā ir jāpierāda, ka ir izmantoti visi vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi vai arī, ka tādu nav.

Pieteikumā ir ietverts pamatojums par Satversmes tiesas likuma 19.<sup>2</sup> panta otrās un ceturtais daļas, kā arī sestās daļas 2. punkta prasību izpildi.

8. Konstitucionālajai sūdzībai jāatbilst arī citām prasībām, kas noteiktas Satversmes tiesas likuma 18. un 19.<sup>2</sup> pantā. Saskaņā ar šā likuma 18. panta pirmās daļas 3. punktu pieteikumā jānorāda lietas faktiskie apstākļi. Savukārt saskaņā ar šā panta pirmās daļas 4. punktu pieteikumā jāpamato apstrīdētās normas neatbilstība katrai pieteikumā norādītajai augstāka juridiskā spēka tiesību normai.

Pieteikumā norādīti lietas faktiskie apstākļi un sniegts juridiskais pamatojums par Civilprocesa likuma 567. panta trešās daļas, ciktāl tā neparedz tiesu izpildītāja amata atlīdzības segšanu no valsts budžeta gadījumos, kad piedzinējs ir atbrīvots no sprieduma izpildes izdevumu samaksas, neatbilstību Satversmes 107. pantam, kā arī par Noteikumu Nr. 670 8., 9., 10., 11. un 12. punkta neatbilstību Satversmes 64. un 105. pantam. Pieteikums atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma prasībām.

Nemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

## **nolēma:**

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu „Par Civilprocesa likuma 567. panta trešās daļas, ciktāl tā neparedz zvērināta tiesu izpildītāja amata atlīdzības segšanu no valsts budžeta gadījumos, kad piedzinējs ir atbrīvots no sprieduma izpildes izdevumu samaksas, atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 107. pantam un Ministru kabineta 2011. gada 30. augusta noteikumu Nr. 670 „Noteikumi par izpildu darbību veikšanai nepieciešamo izdevumu apmēru un to maksāšanas kārtību” 8., 9., 10., 11. un 12. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 64. un 105. pantam” pēc Danas Galzones un Lilijas Solovjovas konstitucionālās sūdzības (pieteikums Nr. 42/2013);

2. Atzīt, ka nav nepieciešams aicināt Saeimu un Ministru kabinetu iesniegt atbildes rakstu, jo 2012. gada 15. novembrī Satversmes tiesā ir ierosināta lieta Nr. 2012-22-0103 ar identisku nosaukumu. Saeima un Ministru kabinets bija uzaicināti līdz 2013. gada 16. janvārim iesniegt atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu. Atbildes raksti ir saņemti un pievienoti lietas Nr. 2012-22-0103 materiāliem.

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 1. kolēģijas priekšsēdētājs

G. Kūtris